

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

КОМУНІКАЦІЙ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ
(назва навчальної дисципліни)

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення підсумкового контролю
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії**

зі спеціальностей 011 «Науки про освіту», 051 «Економіка»,
056 «Міжнародні економічні відносини», 071 «Облік і податкування», 072
«Фінанси, банківська справа та страхування», 073 «Менеджмент»,
074 «Публічне управління та адміністрування», 075 «Маркетинг»,
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,
122 «Комп'ютерні науки та інформаційні технології», 242 «Туризм»
(шифр і назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою іноземних мов та перекладу, протокол № 13 від 22.04.2016 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Підсумковий контроль успішності навчання здобувачів з дисципліни «Комунікації в освітній діяльності» та рівня сформованості у них компетентностей, які підтримуються даною навчальною дисципліною проводиться у формі семестрового диференційованого заліку відповідно до графіку навчального процесу спеціальності.

Семестровий залік – форма оцінки підсумкового засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід.

Завданням заліку є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу залік оцінює рівень засвоєння здобувачем компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

Семестровий залік охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування здобувачами компетентностей.

Під час семестрового контролю у формі диференційованого заліку підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни (максимум – 100 балів) визначається як сума (проста) балів за результати успішності здобувача при поточному контролі.

Здобувач отримує право на допуск до заліку, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі досягла 60 балів.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

2.1. Перелік питань для підсумкового контролю

1. Назвіть види комунікацій в освітній діяльності.
2. Визначте предмет, об'єкт педагогічного спілкування.
3. Схарактеризуйте принципи, функції, етапи та рівні педагогічного спілкування.
4. Визначте мету і завдання педагогічного спілкування.
5. Що вивчає педагогічна риторика?
7. Визначте складові риторичного канону у мовленнєвій діяльності педагога.
8. У чому полягає концептуальний, стратегічний, тактичний, мовленнєвий закон риторики та закони ефективної комунікації і моделювання аудиторії
9. Розкрийте поняття „Техніка мовлення”.
10. Які якості голосу є професійно значущими для педагога?
11. Розкрийте поняття „Культура мовлення”.
12. Схарактеризуйте комунікативні якості мовлення.
13. У чому полягає Мовленнєвий етикет педагога
14. У чому полягають особливості публічного мовлення педагога?

15. Інформаційне, переконуюче, спонукальне, агітаційне, протокольно-етикетне мовлення у діяльності педагога.
16. Розкрийте поняття „Композиція промови”.
17. Визначте які недоліки в побудові промови знижують її ефективність.
18. Визначте етапи підготовки до виступу.
19. Проаналізуйте головні критерії оцінки промови: ефективність вступу, інформативну свіжість, логічність розвитку теми, аргументацію основних положень.
20. Охарактеризуйте методи підтримки та активізації уваги в аудиторії.
21. Назвіть основні характеристики ораторського діалогу педагога.
22. Назвіть основні правила ведення спору і охарактеризуйте їх.
23. Розкрийте основні прийоми ведення полеміки.
24. Схарактеризуйте евристичні методи генерування нових ідей: мозкова атака, метод евристичних питань, метод багатомірних матриць, метод інверсії, метод емпатії, метод синектики.
25. Мистецтво педагога ставити питання та відповідати на них, робити репліки та зауваження.
26. Визначте невербальні засоби мовленнєвої комунікації у професійній діяльності педагога. Проаналізуйте їх значення.

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Результат семестрового заліку оцінюється в балах і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Виконання кожного завдання підсумкового контролю успішності здобувача оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	
1 – 34	F		не зараховано

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час заліку, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна

1. Апресян Г.З. Ораторское искусство. М., Изд.-во Моск. ун-та, 1978. – 280 с.
2. Безменова Н.А. Очерки по теории и истории риторики. М., Наука, 1991. – 215 с.
3. Вандишев В.М. Риторика: екскурс в історію вченъ і понять: Навч. посібник. – К.: Кон-дор, 2003. – 264 с.
4. Введенская Л. А. Культура и искусство речи. Современная риторика: для высш. и сред. учеб. заведений / Л.А.Введенская, Л.Г.Павлова. – Ростов н/Д : Феникс, 1995. – 576 с.
5. Волков А.А. Основы риторики: Учебное пособие для вузов. – М.: Академический проспект, 2003. – 304 с.
6. Гойхман О.Я. Основы речевой коммуникации: Учебник для вузов / О.Я.Гойхман, Т.М.Надеина / Под ред. проф. О.Я. Гойхмана. – М.: ИНФРА-М, 1997. – 272 с.
7. Гурвич С.С. и др. Основы риторики: – К., Выща школа, 1988. – 248 с.
8. Єлісовенко Ю. Ораторське мистецтво: постановка голосу й мовлення: [навч. посібник] / Юрій Єлісовенко. – [за ред. В.В. Різуна]. – К.: Атіка, 2008. – 204 с.
9. Зарецкая Е.Н. Риторика: теория и практика речевой коммуникации. 2-е изд. / Е.Н.Зарецкая. – М.: Дело, 1999. – 480 с.
10. Кропивко І.В. Риторика. Навч. Посібник. – Дніпропетровськ: Пороги, 2003. – 67 с.
11. Львов М.Р. Основы теории речи. – М.: Издательский центр „Академия”, 2000. – 248 с.
12. Львов М.Р. Риторика. – М.: Издательский центр „Академия”, 1995. – 256с.
13. Михальская А.К. Педагогическая риторика: история и теория. Учеб. пособие для студентов пед. университетов и институтов / А.К.Михальская. – М.: Издательский центр «Academia», 1998. – 432 с.
14. Михальская А.К. Русский Сократ: Лекции по сравнительно-исторической риторике: учеб. пособие для студентов гуманитарных факультетов / А.К.Михальская. – М.: Издательский центр «Academia», 1996. – 192 с.

15. Мурашов А.А. Речевое мастерство учителя (педагогическая риторика) / А.А.Мурашов. – М.: Педагогическое общество России, 1999. – 393 с.
16. Пасинок В.Г. Основи культури мовлення: навч. посіб / В.Г.Пасинок. – Х.: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2011. – 228 с.
17. Почепцов Г.Г. Теория коммуникации / Г.Г.Почепцов. – М.: Рефл-бук, К.: Ваклер. – 2001. – 656 с.
18. Сагач Г.М. Риторика: Навч. посібник для студентів серед. і вищ. навч. закладів / Г.М.Сагач. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: Видавничий Дім „Ін Юре», 2000. – 568 с.

4.2. Додаткова

19. Аннушкин В.И. Риторика. Экспресс-курс: учеб. пособие. – 3-е изд., стереотип. – М.: ФЛИНТА : Наука, 2011. – 224 с.
20. Габідулліна А. Р., Андрієнко Т. П., Кузена Н. В. Основи теорії мовної комунікації: навчальний посібник. – Донецьк, видавниче підприємство кп "Регіон", 2000, -196 с.
21. Кузнецов И. Н. Практикум по риторике: Учеб.-справоч. пособие. — Минск: Совр. слово, 2004. — 352 с.
22. Онуфрієнко Г.С. Риторика. Навч. посібник. – К.: Центр учебової літератури, 2008. – 592 с.
23. Педагогическая риторика: Практикум / Под общ. ред. Н.А. Ипполитовой. М., 2003.
24. Сагач Г.М. Ділова риторика: Мистецтво риторичної комунікації: навч. посіб. / Г.М.Сагач. – К.: Вид-во «Зоря», 2003. – 255 с.
25. Сагач Г.М. Золотослів / Г.М.Сагач. – К.: Райдуга, 1993. – 366 с.
26. Ципіна Д.С. Тренінги з формування риторичної компетентності / Д.С.Ципіна. – Х. : ТОВ «Щедра садиба плюс», 2015. – 68 с.

4.3. Ресурси Інтернет

28. Волков А.А. Курс русской риторики. <http://www.klikovo.ru/db/sect/51>
29. Вопросы теории и практики обучения профессиональной речи в современных публикациях и исследованиях <http://www.seun.ru/books/Books/KafFiP/Metod/orlov02/1.2.htm>